

طرح راه‌اندازی کتابخانه دیجیتال

مقدمه

کتابخانه دیجیتال (الکترونیکی) کتابخانه‌ای است که در آن منابع به جای کاغذ به شکل الکترونیکی ذخیره می‌شود. اساس این کتابخانه‌ها ذخیره مدارک به شکل الکترونیکی و نیز استفاده الکترونیکی است. از دیدگاه کتابداری، این نوع کتابخانه گامی در راه خودکارسازی کتابخانه‌ها است، چگونگی استفاده از این کتابخانه‌ها به صورتی است که هر فرد در هر نقطه جهان، با یک کامپیوتر معمولی و برخی امکانات اولیه، می‌تواند به تمامی اطلاعات یک کتابخانه عظیم دسترسی پیدا کند. از مزایای بارز این کتابخانه‌ها، استفاده همزمان از یک منبع توسط افراد بی‌شمار است. این گونه کتابخانه‌ها، هم می‌توانند زیرمجموعه‌ای از انواع کتابخانه‌های دیگر باشند و هم به طور مستقل، به گردآوری منابع و ارائه خدمات پردازد. کتابخانه آیت‌الله العظمی بروجردی بخشی از خدمات خود را در قالب کتابخانه دیجیتال ارائه خواهد داد که جهت راه‌اندازی این بخش اقداماتی به شرح ذیل لازم است.

مرحله اول: انتخاب نرم‌افزار کتابخانه‌ای

جهت راه‌اندازی کتابخانه دیجیتال، انتخاب نرم‌افزار تخصصی کتابخانه‌ای جهت ثبت و ارائه منابع دیجیتال در درجه اول اهمیت قرار دارد. جهت انتخاب نرم‌افزار توجه به نوع منابع (کتاب، پایان‌نامه، اسناد و...)، امکانات شبکه داخلی و خارجی کتابخانه، نوع ارائه خدمات، و دیگر سیاست‌گذاری‌های کتابخانه از ملزومات است. با توجه به آنکه نرم‌افزار تخصصی سیمرغ جهت سازماندهی منابع فیزیکیال تهیه شده است، لذا طبق نظر کارشناسان و متخصصان فناوری و کتابداری تهیه نسخه دیجیتال این نرم‌افزار جهت سازماندهی منابع در اولویت خواهد بود.

مرحله دوم: برنامه‌ریزی و خط‌مشی

در این مرحله سیاست‌گذاری اجرایی و تدوین آیین‌نامه‌های مربوطه، تشخیص نوع نگهداری، اولویت‌بندی و تفکیک منابع موجود، تشخیص و تهیه دیگر ابزارهای مورد نیاز،... از ملزومات است. براساس خط‌مشی اولیه دیجیتال‌سازی منابع انحصاری کتابخانه در اولویت این بخش خواهد بود.

مرحله سوم: انتخاب و تشکیل تیم

در این مرحله تشکیل تیم سازماندهی و انتخاب نیروی متخصص مورد توجه خواهد بود. جهت انتخاب نیرو در بخش دیجیتال، توجه به دو تخصص فناوری و کتابداری خواهد شد و با در نظر گرفتن نیاز کتابخانه، نوع نرم افزار و سطح خدمات در بخش دیجیتال ... از ظرفیت نیروهای متخصص استفاده خواهد شد.